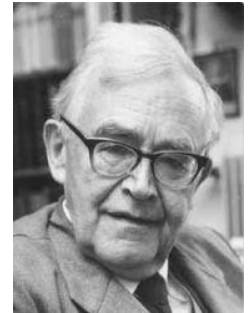

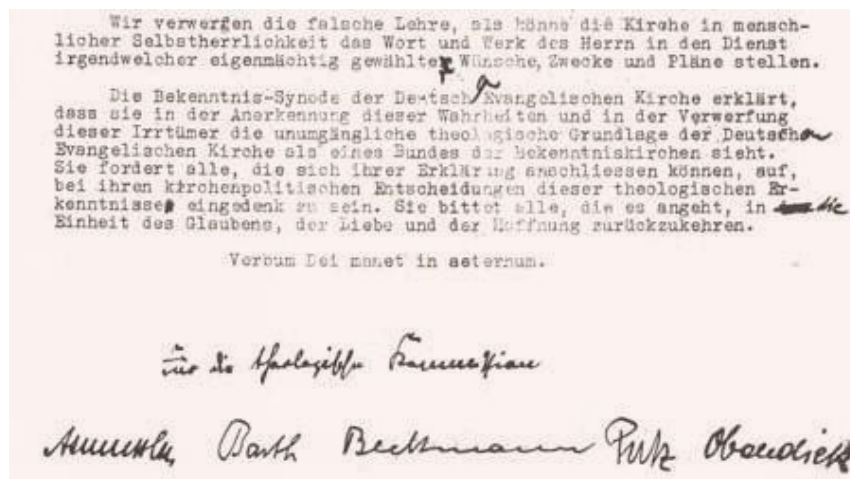
De Barmer Thesen

De *Barmer Thesen* (Theologische verklaring van Barmen) zijn zes stellingen die tezamen het theologisch fundament vormden van de *Bekennende Kirche* (Belijdende kerk) in Duitsland tussen 1934 en 1945. De *Bekennende Kirche* was een protestants-christelijke, (inter)kerkelijke beweging in Duitsland die actief was tijdens de opkomst en het regime van het nationaalsocialisme. De beweging stelde zich van 1934-1945 met een eigen credo (geloofsbelijdenis) te weer tegen inmenging van de staat en de heersende staatsideologie in kerkelijke aangelegenheden. Karl Barth is de voornaamste auteur van de tekst.

De Theologische verklaring van Barmen (1934) bestaat uit zes *Barmer Thesen*, die allemaal beginnen met citaten uit het Nieuwe Testament. Dan volgt een passage waarin beknopt een belijdenis wordt geformuleerd. Als afsluiting volgt een korte passage waarin opvattingen worden benoemd die als valse leer of ketterij worden verworpen.

De eerste *These*, waarop de vijf volgende berusten, formuleert het verzet van de *Bekennende Kirche* tegen elke theologie die andere 'openbaringen' erkent naast Jezus Christus. Deze these was in het bijzonder gericht tegen de Deutsche Christen, een antisemitische en fascistische stroming in het Duitse protestantisme die ernaar streefde om de nationaalsocialistische ideologie te verzoenen met het protestantse christendom en deze ideologie op te dringen aan de kerk.

1. (...)

Wij verwerpen de valse leer volgens welke de kerk buiten en naast dit ene Woord van God andere gebeurtenissen, machten, gestalten en waarheden als Gods openbaring mag en moet aanvaarden.

In de tweede These wordt expliciet stelling genomen tegen de opvatting dat er levensgebieden zijn waar niet het christelijke gebod geldt, maar een ander gebod.

2. (...)

Wij verwerpen de valse leer volgens welke er levensgebieden zijn waarin wij niet Jezus Christus maar andere heren toebehoren, levensgebieden waarin wij de rechtvaardiging en heiliging door Hem niet nodig hebben.

In de derde These wordt een nieuw, fundamenteel beginsel van kerkrecht geformuleerd, nl. dat de kerk haar institutionele ordening niet mag overlaten aan grillen, wisselende levensovertuigingen en politieke opvattingen. Daarmee wordt expliciet de opvatting verlaten dat de staat het recht heeft om de ordening van de kerk te bepalen.

3. (...)

Wij verwerpen de valse leer volgens welke de kerk de gestalte van haar boodschap en ordening mag laten afhangen van haar eigen willekeur of van de steeds wisselende levensbeschouwelijke en politieke overtuigingen.

In de vierde These komt een specifiek protestantse ambtsopvatting tot uitdrukking. Deze opvatting, nl. dat de verschillende kerkelijke ambten geen heerschappij over elkaar mogen uitoefenen, heeft bijgedragen tot een nieuwe kerkordelijke praktijk.

4. (...)

Wij verwerpen de valse leer volgens welke de kerk, naast dit dienstbetoon, bijzondere, met heerschappij beklede leiders kan en mag aanstellen of deze door anderen mag laten aanstellen.

In de vijfde These worden totalitaire aanspraken verworpen niet alleen van de staat (de nationaalsocialistische gelijkshakeling), maar ook van de kerk.

5. (...)

Wij verwerpen de valse leer volgens welke de staat, naast en boven zijn bijzondere opdracht, de enige en totale ordening van het menselijk leven moet en kan zijn, zodat zij ook de roeping van de kerk kan vervullen.

Wij verwerpen de valse leer volgens welke de kerk, naast en boven haar bijzondere opdracht, het karakter, de taken en de waardigheid van de staat op zich moet en kan nemen, zodat zij zelf een staatsorgaan wordt.

In de zesde en laatste These wordt het doel van de kerk geformuleerd en wordt iedere poging verworpen om hiervan af te wijken om zo eigen doelen te verwezenlijken.

6. (...)

Wij verwerpen de valse leer volgens welke de kerk in menselijke zelfvoldaanheid het Woord en Werk van de Heer in dienst mag stellen van welke eigenmachtig gekozen wensen, doeleinden en plannen dan ook.

Bron: http://nl.wikipedia.org/wiki/Theologische_verklaring_van_Barmen

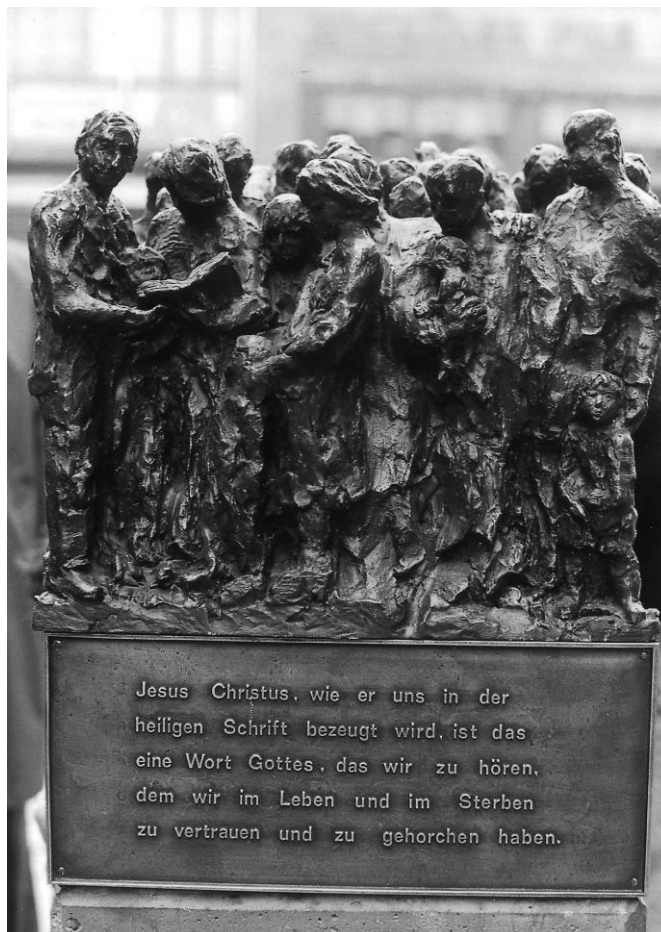
Gespreksvragen bij 'De Barmer Thesen'

Camus hanteerde twee criteria ten aanzien van opstandig zijn:

- als het opstandig zijn voortkomt uit de aanblik van het onredelijke, uit de confrontatie met een onrechtvaardige, onbegrijpelijke toestand.

- als het opstandig zijn de vrijheid om de grenzen van de ander te overtreden afwijst: een doel dat onrechtvaardige middelen nodig heeft, is geen rechtvaardig doel.

- Past de opstelling van de auteurs van de Barmer Thesen binnen de twee criteria van Camus
- De Bekennende Kirche heeft niet gearzeld om zich politiek-theologisch terrein publiekelijk uit te spreken tegen '*een onrechtvaardige, onbegrijpelijke toestand*'.
Zou je willen dat de doopsgezinden zich ook vaker in die zin zouden uitspreken?

Wuppertal: gedenkteken voor de *Barmer Thesen*